

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

6. Vtrum plures personæ possint assumere vnam naturam numero.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

Super Quaestione
3. articulum quaestio
1100.

Titulus clarus est, nihil aliud apponendo, quam titulus sonet, quod dico, quia non queritur, an simul poterit alia persona eandem naturam assumere, sed simpliciter, an poterit assumere: ad quod verificandum non requiritur similitudo: sed sufficit, quod sicut solus filius est incarnatus, ita solus Pater fuisse incarnatus, aut solus Spiritus sanctus.

Art. 2. huius
quaest.

3. dist. 1. q. 2.
art. 3.

In corpore articuli unica est conclusio responsiva quaestio affirmativa: Pater uel Spiritus sanctus potuit carnem assumere, sicut & Filius. Probatur diuina uirtus potuit naturam humanam unire personae Patris uel Spiritus sancti, sicut uniuertit eam personae Filij, ergo Pater uel Spiritus sanctus potuit carnem assumere. Antecedens probatur syllogistice. Virtus indifferenter se habens ad plura, potest ad quodlibet eorum suam actionem terminare: sed uirtus diuina indifferenter se habet ad omnes personas, ergo Maior manifestatur ex potentia rationali: Minor uero & ex parte uirtutis, quia uirtus diuina communiter & indifferenter se habet ad omnes personas: & ex parte personarum, quia communis ratio personalitatis omnium personarum eadem est, hoc est uirtus est rationis: quoniam quilibet diuina persona est persona diuina hac ratione, quia subsistit incommunicabiliter in diuina natura: licet proprietates personales, quibus subsistunt, sint distinctae: sicut quilibet homo una & eadem ratione est persona: quia scilicet subsistit in natura humana, quamuis alia sit personalitas mea & alia illius. Consequenter autem probatur: quia cum assumptio duo im-

7. p. q. 43. ar.
4. & q. 22.
art. 3.

Art. 1. huius
quaest.

AD TERTIUM dicendum, quod assumptio quae fit per gratiam adoptionis, terminatur ad quandam participationem diuinae naturae secundum assimilationem ad bonitatem illius, secundum illud 2. Pet. 1. Vt diuinae confortes naturae &c. Et ideo huiusmodi assumptio communis est tribus personis, & ex parte principij & ex parte termini: sed assumptio, quae est per gratiam unionis, est communis ex parte principij, non autem ex parte termini, ut dictum est.

ARTICVLVS V.

Utrum qualibet persona diuina potuerit humanam naturam assumere.

AD QUINTUM sic proceditur. **V**t quod nulla alia persona diuina potuerit humanam naturam assumere, praeter personam Filij. Per huiusmodi assumptionem factum est, quod Deus sit filius hominis: sed inconueniens esset, quod esse filij hominis conueniret Patri, uel Spiritui sancto: hoc enim uergeret in confusionem diuinarum personarum, ergo Pater uel Spiritus sanctus carnem assumere non potuit.

¶ 2. Praet. Per incarnationem diuinam homines affectu sunt adoptionem filiorum, secundum illud Rom. 8. Non accepistis spiritum seruitutis iterum in timore, sed spiritum adoptionis filiorum: sed filiatio adoptiua est participata similitudo filiationis naturalis, quae non conuenit nec Patri nec Spiritui sancto: unde ad Rom. 8. Quos praesciuit, & praedestinauit conformes fieri imaginis filij sui, ergo uidetur, quod nulla alia persona potuerit incarnari, praeter personam filij.

¶ 3. Praet. Filius dicitur missus & genitus natiuitate temporali, secundum quod incarnatus est: sed patri non conuenit mitti, qui etiam est innascibilis, ut in prima parte habitum est. Ergo saltem persona patris non potuit incarnari.

SED CONTRA est, quod quicquid potest Filius, potest Pater & Spiritus sanctus, alioquin non esset eadem potentia trium personarum: sed Filius potuit incarnari, ergo similiter Pater & Spiritus sanctus.

RESPON. Dicendum, quod sicut dictum est, assumptio duo importat. primum actum assumptis, & terminum assumptionis: principium autem actus est uirtus diuina; terminus autem est persona. Virtus autem diuina communis est in differ-

reter se habet ad omnes personas: eadem etiam est communis ratio personalitatis in tribus personis, licet proprietates personales sint differentes. Quicumque autem uirtus aliqua indifferenter se habet ad plura, potest ad quodlibet eorum suam actionem terminare: sicut patet in potentibus rationalibus, quae se habent ad opposita, quorum utrunque agere possunt. Sic ergo diuina uirtus potuit naturam humanam unire personae Patris uel Spiritus sancti, sicut uniuertit eam personae Filij: & ideo dicendum, quod Pater uel Spiritus sanctus potuit carnem assumere, sicut & filius.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod filiatio temporalis, qua Christus filius hominis, non constituit personam ipsius, sicut filiatio aeterna: sed est quiddam consequens natiuitatem temporalem. Unde si per hunc modum nomen filiationis ad Patrem uel Spiritum sanctum transferretur, nulla sequeretur confusio diuinarum personarum.

AD SECUNDUM dicendum, quod filiatio adoptiua est quaedam participata similitudo filiationis naturalis: sed fit in nobis appropriatae ad patrem, qui est principium naturalis filiationis, & per donum Spiritus sancti, qui est amor Patris & Filij, secundum illud Gal. 4. Misit Deus spiritum filij sui in corda nostra clamantem, Abba, pater: & ideo sicut filio incarnato, adoptiuam filiationem accepimus ad similitudinem filiationis naturalis eius, ita Pater incarnato adoptiuam filiationem recipere ab eo, tanquam a principio naturalis filiationis, & a Spiritu sancto tanquam a nexu communi Patris & Filij.

AD TERTIUM dicendum, quod patri conuenit esse innascibile secundum natiuitatem aeternam, quod non excluderet natiuitatem temporalem. Mitteri autem dicitur filius Dei secundum incarnationem, eo quod non est ab alio, sine quo incarnatio non sufficeret ad rationem missionis.

ARTICVLVS VI.

Utrum plures personae diuinae possint assumere unam numero naturam.

AD SEXTUM sic proceditur. **V**idetur quod duae personae diuinae non possint assumere unam, & eandem numero naturam. Hoc enim supposito, aut essent unus homo uel plures: sed non plures: sicut enim una natura diuina in personis pluribus non patitur esse plures Deos,

portet, scilicet actum & terminum, principium actus est uirtus diuina, terminus uero persona: ex hoc enim quod utrumque concurrere possit in qualibet persona, antecedens dicitur, consequens est quod quilibet persona potest assumere, quod conclusio dicit. Vbi nota, quod hoc, quod pro probatione consequentiae ex principio corporis articuli allatum est, potest aliter introduci, ut scilicet uelut suppositio quaedam ministrans requisita ad posse assumere, & ad quae resouit oportet potentem assumere, scilicet in uirtutem diuinam & personalitatem. Et sic formatur syllogismus, ut supra ad probandum antecedens, & consequentia relinquuntur per se nota.

Super Quaestione
1. articulum sex-
tum.

Titulus articuli ex iam dictis patet intelligendus de personis diuinis secundum suas personalitates proprias, ut ab inuicem distinguuntur: potest siquidem dupliciter intelligi, an plures personae diuinae possint unam & eandem naturam assumere. Primum, loquendo de personis, ut conueniunt in natura diuina, hoc est secundum quod sunt unus Deus, & in hoc sensu quaestio superius discussa est. & hic non queritur. Secundum, loquendo de personis, ut ab inuicem propriis personalitatibus distinguuntur, ita quod qualibet persona trahat naturam illam ad suam propriam personalitatem, sic ut non pertinetur in alia ex hoc quod personatur in una, & e contra, sed pertinetur in una, ut distinguitur ab alia. Cuius oppositum accideret, si hic Deus primo incarnatus esset: quoniam una & eadem ratione qualibet persona diceretur incarnata, scilicet

3. dist. 1.
art. 4.

aa, scilicet rōne individui naturā. Et vt vnico verbo dicatur, quōd hic est, an plures personæ possint vnam numero naturam assumere, vt per se primo diuersi termini assumptionis: sic enim non quælibet persona diuina, sed quælibet persona diuina assumens, per se primo terminaret assumptionem. Et ad hoc de notandū auctor nō querit, an oēs personæ diuinae possint assumere, sed an duæ, vt ex dualitate intelligas, quōd non est vnico de personis, vt conueniunt, sed ut d' distinguuntur, ac per hoc quælibet fit per se primo terminus assumptionis.

¶ In corpore articuli sunt duæ conclusiones. prima est, Nō est impossibile diuini personis, vt duæ vel tres assumant vnam naturam humanam: secunda est, esset tamen impossibile, vt assumerent vnam hy postasim, vel personam humanam. Probatur vtraque simul, ex vnione animæ & corporis in Christo,

non fit noua hypostasis, neque persona: sed natura vna assumpta in diuinam hypostasim, nō per potentiam naturæ humanæ, sed per potentiam diuinæ personæ: ergo magis est hoc iudicandum secundum conditionem diuinæ personæ assumptis, quam secundum conditionem naturæ assumptæ: ergo nō est impossibile diuini personis &c. Antecedens est ex se euidentis. Prima consequentia probatur: quia tota ratio facti in mysterio incarnationis est potentia facientis sū Augusti. Secunda vero consequentia probatur: quia conditio diuinarum personarum talis est, quōd vna earum non excludit aliam a communione eiusdem naturæ, sed solum a communione eiusdem personæ. Vbi vides, quōd ex hoc, quōd non se excludunt a communione eiusdem naturæ, tenet consequentia quōd ad primam conclusionem: & ex hoc quōd se excludunt a communione eiusdem personæ, tenet consequentia quōd ad secundam conclusionem, quæ auctoritate Anselmi confirmatur.

¶ Auerte in hoc processu, quod auctor vnico verbo excludit obiectiones argumentum ex conditione naturæ, dicendo, quōd natura vna pluribus suppositis est infinita seu illimitata: quoniam hoc solum diuinae conuenit naturæ, & similiter quōd quælibet natura finita est terminabilis totaliter vnico supposito. Hæc nō & similia in littera soluntur dum dicitur, quōd non per potentiam naturæ assumptæ, sed per potentiam personæ assumptis, hoc mysterium iudicandum est: Concedatur ergo quōd vna numero natura suapte natura communis pluribus suppositis, est illimitata ac infinita, & quōd nulla natura, nisi diuina est huiusmodi. Et si assumeretur ad plures personalitates, non propterea esset suapte natura communis pluribus, sed ex potentia facientis. Similiter omnis vnica forma substantiæ suapte natura vnica, totaliter terminatur personalitate propria: sed ex hoc non habetur, quin diuina potentia possit pluribus alienis personalitatibus terminari: quoniam hoc non per potentiam naturæ, sed per potentiam assumptis personæ fit. Et est semper sermo de naturali potentia naturæ, & non de potentia obediētiā eiusdem: potentia, nō obediētiā est quæ respondet potentia personæ assumptis, & secundum illam naturam potest assumi ab vna, & pluribus diuinis personis.

¶ Circa primam conclusionem dubium ex Sco. in 3. dist. 1. q. 1. occurrit, vbi tenens oppositum fundat se super hac ratione. In omni dependentia essentiali vnum dependens non dependet præcisè, nisi ad vnum quod totaliter terminat eius dependentiam: sed in illa vnione est dependentia essentialis vnus naturæ, & vna persona terminat totaliter eam. ergo. Maior probatur in omni dependentia causati ad causam. Et simile, inquit, videtur in omnibus dependentijs, quæ non sunt causatorum ad causas, quod cum dependentia alicuius fuerit totaliter terminata ad aliquid, ipsum non potest dependentia eiusdem rationis dependere ad aliud. Et confirmatur hoc de accidente respectu plurium subiectorum primorū. Minor probatur: quia personalitas creata totaliter terminaret ipsam, & illa itaque non

A posset simul esse in alia persona creata vel increata: nō minus enim terminat naturā & dependentiā eiusdem personalitas cui iungitur; personæ diuinæ, quam terminaretur in se. igitur &c. ¶ Ad hanc Scoti rationem respondendum est singula discutendo, & sic etiam principalem materiam declarando. Maior igitur

propositio assumpta a Scot. non est vera, nisi triplici quasi glōsa subintellecta, prima est supra ly, dependentia, quod intelligatur de dependentia propria. & hoc dico: quoniam dependentia proprie non inuenitur sine causalitate: quamuis enim aliquid sit alteri sine causalitate annexum, non tamen dependentia proprie inter illa est, vt patet iter correlatiua, quorum neutrum vt sic ab altero dependet in quocumque genere causæ, & inter differētijs diuisiuis ex opposito eiusdem generis, quarum neutra ab altera dependet: & in tam correlatiua, quam huiusmodi

SED CONTRA, Persona incarnata subsistit in duabus naturis, diuina. & humana: sed tres personæ pnt subsistere in vna natura diuina. ergo etiam possunt sub-

differentias simul esse oportet. Scotus autem dependentiæ nomine vtitur, & cum causalitate, vt patet. Et propterea si extenso nomine vtendo dependentia, Maior non est vera nisi apponatur altera glōsa super ly, Non dependet, quod intelligatur de dependentia omnino eiusdem rationis, ita quōd sit dependentia eiusdem speciei specialissimæ, & in hoc casu consentit: & altera supra ly, Totaliter, quod intelligatur tam intensiue, quam extensiue: quoniam dato, quōd vnum terminaret totaliter intensiue, non propterea habetur quōd illud vnum terminaret totaliter extensiue. Exemplum, albi vt quatuor similitudinem terminat totaliter intensiue aliud album, vt quatuor, non tamen terminat totaliter extensiue: quia potest tertium poni simile. Oportet autem ad verificandam maiorem illam, hanc apponere glōssam, alioquin non est vera de dependentia essentiali non casuali: quoniam ex naturalis rationis lumine nulla apparet maior dependentia essentialis non casualis, quam ea, quæ est vnus relatiui ad proprium correlatiuum: quia definitur & essentialiter constituitur per esse aliud. Constat autem, quod vnum relatiuum sic essentialiter dependet ab vno totaliter intensiue terminante illud, quod non totaliter extensiue terminat illud, vt patet de duplo & dimidio, & æquali & simili, & alijs huiusmodi: idem enim duplum eadem numero duplitate duplum est nō solum ad A, dimidium, sed ad B, & C, & vnum æquale eadem numero æqualitate æquale est omnibus sibi æqualibus. At si quis dicat Scotum tenere, quōd non eadem æqualitate vnum æquale est æquale omnibus, & propterea in sua via proportionem esse veram, facile obicitur, quōd ad concludendum aliquid impossibile, etiam per diuinam potentiam (vt nunc proceditur) non est ex opinatis, & refutatis ab alijs & communi schola peripateticorum procedendum, qualis est ista opinio ponens plura accidentia eiusdem rationis in eodem subiecto secundum idem. Neganda est igitur ista maior non acceptans dictam glōssam.

¶ Ad probationem autem istius maioris pro quanto probat ipsam in dependentia essentiali causali, non oportet ridere: quia vera ac bona videtur sū ordinem inditum causis & causatis, & disputatio nostra extra dependentiam causalem versatur. Sed cum subiungit Scotus, quōd ita etiam vt in omnibus dependentijs, quæ non sunt causatorum ad causas, respondetur quōd non est idem de vtriusque dependentijs iudicium, & patet instantia de dependentia vnus relatiui totaliter intensiue terminati ab vno, & tamen ab altero eiusdem rationis omnino terminabili. Et iustragatur huic ratiōni ratio: quoniam dependentia causalis ponit imperfectionem & indigentiam in causato, quæ si sublata totaliter est ab vna causa, implicat, quod remaneat indigens altera causa. Sed dependentia non causalis potest sine imperfectione & indigentia inueniri, vt patet in relatiui, quoniam diuisiue sine omni imperfectione & indigentia inueniuntur, ac per hoc potest aliunde, puta, ex alterius conditione prouenire, quōd etiam terminet quod iam terminatum

D Aucte in hoc processu, quod auctor vnico verbo excludit obiectiones argumentum ex conditione naturæ, dicendo, quōd natura vna pluribus suppositis est infinita seu illimitata: quoniam hoc solum diuinae conuenit naturæ, & similiter quōd quælibet natura finita est terminabilis totaliter vnico supposito. Hæc nō & similia in littera soluntur dum dicitur, quōd non per potentiam naturæ assumptæ, sed per potentiam personæ assumptis, hoc mysterium iudicandum est: Concedatur ergo quōd vna numero natura suapte natura communis pluribus suppositis, est illimitata ac infinita, & quōd nulla natura, nisi diuina est huiusmodi. Et si assumeretur ad plures personalitates, non propterea esset suapte natura communis pluribus, sed ex potentia facientis. Similiter omnis vnica forma substantiæ suapte natura vnica, totaliter terminatur personalitate propria: sed ex hoc non habetur, quin diuina potentia possit pluribus alienis personalitatibus terminari: quoniam hoc non per potentiam naturæ, sed per potentiam assumptis personæ fit. Et est semper sermo de naturali potentia naturæ, & non de potentia obediētiā eiusdem: potentia, nō obediētiā est quæ respondet potentia personæ assumptis, & secundum illam naturam potest assumi ab vna, & pluribus diuinis personis.

¶ Circa primam conclusionem dubium ex Sco. in 3. dist. 1. q. 1. occurrit, vbi tenens oppositum fundat se super hac ratione. In omni dependentia essentiali vnum dependens non dependet præcisè, nisi ad vnum quod totaliter terminat eius dependentiam: sed in illa vnione est dependentia essentialis vnus naturæ, & vna persona terminat totaliter eam. ergo. Maior probatur in omni dependentia causati ad causam. Et simile, inquit, videtur in omnibus dependentijs, quæ non sunt causatorum ad causas, quod cum dependentia alicuius fuerit totaliter terminata ad aliquid, ipsum non potest dependentia eiusdem rationis dependere ad aliud. Et confirmatur hoc de accidente respectu plurium subiectorum primorū. Minor probatur: quia personalitas creata totaliter terminaret ipsam, & illa itaque non

Art. huius quasi.

Dama. lib. 3. c. 3 & 4. lib. 1. ex 1. 11. 13. & 13. collig. 10. 3.

3. dist. 1. q. 1. ar. 4.

minatum ab alio est. Et sic est in proposito, q non ex eo q si-
lius Dei imperfecte terminet personaliter naturam humanam,
neq ex eo q natura humana assumpta a filio Dei remaneat i-
perfecta personaliter prouenit, q pater potest ad illam ppria
et personalitate assumere, sed ex conditione psona Patris, hoc

fitere in una natura humana,
ita. q quod sit una natura huma-
na a tribus personis assumpta.

RESPON. Dicendum, q sicut
supra dictu est, * ex unione ani-
me & corporis in Christo, non
fit neque noua persona, neque
noua hypostasis, sed fit una na-
tura assumpta in personam, uel
hypostasim diuinam: quod qui-
dem non fit per potentiam na-
turae humanae, sed per potentia
diuinam personae. Est aut talis di-
uinarum personaru conditio,
q vna earum non excludit alia
a coione eiusdem naturae, sed
solum a coione eiusdem perso-
nae. Quia igitur in mysterio in-
carnationis tota ratio facti, est
in Epistola * ad Volusianu)

q. artic. 5.
ad 1.

Est epist. 3.
non multu
ante med.
to. 21.

secundo, quod dependentia accidentis a subiecto primo
est dependentia causalis: est enim subiectum primum causa ac-
cidentis, vt patet, & ideo non confirmatur per hoc Maior illa
quod ad dependentiam non causalem. Hec de Maiore.

Ad Minorem autem dicitur, quod in ista unione est dependentia
essentialis & causalis, ac per hoc non proprie dependentia.
Sed transiundo hoc ad bonu sensum, neganda sunt duo, primo
q in ista unione sit dependentia vnus omnino rationis, secun-
do quod vna persona, puta Verbu totaliter ea terminet intesu-
e & extensiu. Rō prima negationis est: quia persona diui-
nae personaliter sumpta sunt quodammodo vnus & quodam-
modo diuersarum rōnum. nam fm eōdem rōnem personalitatis
sunt vnus rationis, vt in precedenti articulo patet: fm vero p-
prias rationes suarum personalitatum sunt diuersarum ratio-
num: paternitas enim & filiatio & processio diuersarum sunt
rationum. Constat aut ex hoc, quod humanitas Christi ita iun-
cta est Filio quod non Patri nec Spiritui sancto, assumptionem
terminari per se primo ad personalitatem Filij fm sibi propriam
rationem, alioquin terminaretur primo ad cōe Filio & patri
& Spiritui sancto. Concurreret igitur diuinae personae ad as-
sumptionem, vt et sunt diuersarum inter se rationum. Et conse-
quenter, naturam assumptam a Verbo vniri, & posse vniri alteri,
Patri aut Spiritui sancto, alterius est: rōnis ab vniri Filio, &
posse vniri Filio, si Arist. verum dixit 3. Phys. q posse scitari &
posse infirmari sunt diuersarum rōnum, alioquin sanari & infir-
mari essent idem. Ex hoc igitur, q personalitates, quae sunt ter-
mini vnionum, sunt diuersarum rōnu, hī q potentia obedi-
entiae, qua natura assumpta potest vniri personae Patris, alteri, est
rationis ab illa qua vnita est Filio, & qua potest vniri Spiritui
sancto. Et consequenter hī, q in istis vnionib. non esset depen-
dentia vnus rōni: simpliciter & absolute, vt arguens assumit,
sed diuersarum rōnu simpliciter propter diuersas rationes ter-
minorum per se primorū, vnus aut rōnis fm eōdem rationem
personalitatis. Ratio secundae negationis iam patet, q hīc est Fi-
lius totaliter intensiu terminet naturam humanam, & eius depen-
dentiam ad personam, non tamen totaliter extensiu, nec
secundum omnem obedientialem potentiam alterius rationis.

Ad probationem minoris, cum dicitur, Personalitas creata
totaliter terminaret ipsam, & illa stante non posset simul esse
in alia persona creata vel increata, ergo personalitas increata,
respondetur concedendo antecedens pro utraque parte, sed
negando sequelam.

Et ad probationem sequela, cum dicitur, quia non minus termi-
naret naturam & dependentiam eiusdem personalitas quae cū-
que diuinae personae, qua terminaretur in se, posset negari hoc
quantum ad non minus extensiu. Veruntamen proprie loque-
do, respondendum est, quod non minus, sed alio modo & alia
ratione terminat persona diuina, & ideo negatur ex hoc vlti-
mo assumpto sequela, quoniam peccat ratio secundū non cau-
sam vt causam. Non enim ideo quia minus terminet persona

diuina, reliquit naturā adhuc assumptibilem, vt argumentum po-
nit: sed quia in alio modo & alia rōne terminat, ideo relinquit
naturā assumptā adhuc assumptibilem ab alia psona diuina.

Ad cuius clariorē perceptionē scito, q hac humanitas, si p-
priam personalitatem haberet, modus habendi propriam pio-
nam esset, quia ipsa

magis circa hoc est iudicandū
fm conditionē diuine personae
assumentis, q fm conditionem
naturae humanae assumptae. Sic
ergo non est impossibile diui-
nis psonis, ut duae uel tres assu-
mant unam naturā humanam.
Estet tū impossibile ut assu-
rēt unā hypostasim, uel vnā p-
sonā humanā, sicut & Ansel.*
dicit in lib. Cur Deus homo, q
plures psonae non possunt assu-
mere vnum eundemq; homi-
nem, fm unitatem personae.

Ad primum ergo dicendū,
q hac positione facta, s. q tres
psonae assumerent vnā huma-
nā naturā, verum esset dicere,
q tres personae essent unus ho-
mo, pp vnā naturā humanā.
Sicut. n. nunc verum est dicere,

sic personatur ex propria persona in Sorte, quod terminatur in
illa intensiu & extensiu. & ex potest stante illa vniri persona-
liter cum quacunq; alia persona creata vel increata, quia es-
sent duo contradictoria simul vera: essent enim vna persona,
& non essent: vna persona cum assumente, vt patet. Sed hīc hu-
manitas alio modo, & alia rōne personatur per assumptionem:
qm non constituendo personam personatur, vt patet in huma-
nitate Christi quae psonatur p personam verbi, quae non consti-
tuitur per illam humanitatem, sed sicut ab aeterno. Et hinc pro-
uenit dicitur inter hanc humanitatem personam propriam perso-
nalitatem, & personam personalitatem. Verbi, quod illa remanet
in se in assumptibilis, ista remanet: i se ab assumptibilis: qm illa nō
potest assumi stante sua personalitate, nisi assumeretur sua
personalitas, quae non est assumptibilis, ista vero quia in aliena
personalitate subsistit, potest assumi absque hoc, quod illa alie-
na sibi appropriata personalitas assumatur. Ex dicitur ergo mo-
do terminandi, propria vel aliena personalitate, patet quare natū-
ra personata propria personalitate non potest assumi, & quare
personata aliena potest assumi: quia, s. per propriam termina-
tū, constituendo illam, per alienam non constituendo illam. Diuer-
sa quoque ratio est, vtrouique terminandi nam & diuina pso-
na terminat ex sua infinitate, ut pote aliena persona subsistens
in alia natura (dictum est. n. supra quod proprium est diuinae
personae ob sui infinitate subsistere simul in diuersis naturis) &
natura humana nō naturaliter sed obedientiae potentia personae
per alienam personam: persona autem Sortis non ex aliqua excel-
lencia, sed ex naturali adaequatione terminat personaliter natu-
ram suam, & e contra natura sua naturaliter est per illam ada-
quabilis personaliter. Et hinc et prouenit, quod cum quilibet
persona diuina sit infinita, quilibet personare potest humanita-
tem hanc non ex indigentia naturae (vt dictum est) sed ex sus-
ficiencia personae potentis coiccare illi naturae: est sua perso-
nalitatem. Ex his autem habes, quod non solum dependentia hu-
ius humanitatis respectu singularum personarum diuinarum
quod ad assumi, est diuersarum rationum inter se, sed etia quod
dependentia seu terminatio huius humanitatis respectu diui-
nae personae, & respectu personae propriae, sunt diuersarum ra-
tionum, licet omnes conueniant in vna communi ratione ter-
mini, quia scilicet sunt ad personam. Vnit ergo a fundamentis
vndique fabrica Scotica, & merito: quoniam hanc humanita-
tem personari simul a plurib. personis diuinis, nihil aliud est,
quam coiccare hanc humanitati plures personalitates alienas
infinitas, appropriando illas illi. Et per hanc patet, quare repug-
nat hanc humanitatem hīc simul plures personalitates crea-
tas, aut creatam & incretam quia i. vtrouique esset implica-
tio contradictoriorum, dum natura hae in propria personali-
tate poneretur vna persona cum alia persona. Et non repugnat,
hīc simul plures personalitates incretas: quia per hoc nō po-
nitur, vnā personam assumi in vnitate: personalem alterius
personae. Et hae pro nunc sufficiant de hac questione.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

lib. 6. ca.
ante m.
10. 3.

In eodem art. in calce corporis circa auctoritatem Anselmi...

tres persone sunt unus Deus propter unam diuinam naturam...

Ad secundum dicendum, quod illa positio facta, humana natura esset assumpta in unitate...

Ad tertium dicendum, quod circa mysterium incarnationis fit coicatio proprietatum...

quod impossibile est plures personas assumere unam personam...

In eodem art. in responsione ad primum aduerte diligenter verba auctoris...

Super Questionis 3. articulum septimum.

In titulo art. 7. aduerte, quod ista quaestiones, quae hic mouentur...

incarnationis. s. persona verbi, & qualis est huiusmodi vnio ex respectu ad alias personas...

ARTICVLVS VII.

Utrum vna persona diuina possit assumere duas naturas humanas.

Ad septimum sic procedit. Vt quod vna persona diuina non possit assumere duas naturas humanas...

Dnam si aliunde proveniret, quod posset in vnum & non in amplius...

E Circa probationem ex parte termini, nota diligentissime, auctorem habere pro inconuenienti ac impossibili...

In responsione ad primum perspicere, quod consistit in hoc, quod natura substantiae creatae multiplicatur...

Lib. 6. cap. 3. ante mediu. fo. 3.

3. dist. 1. q. 2. ar. 5.